

pogodbina že poplačana in da tedaj iz tega gojzda sekvestru ni nikakoršnih dohodkov pričakovati. Sekvester tudi ne trdi, da bi bil pred 12. avgustom 1880, ko je jel toženi sekati, kake posestne dejanja izvršil v že večkrat navedenih gojzdnih parcelah. Ako sekvestra v njegovem uradovanji, to je v prijemi dohodkov iz sekvestriranega objekta, kak tretji na nepravilčen način moti, naj si išče po sposobnem potu varstva in pomoči; nikdar pa nima pravice tožiti zarad motenja v mirni posesti.

I. L.—z.

H konkurznemu redu.

(Nadsodnijska odločba od 4. februarja 1880, št. 875, s katero se je razsodba c. kr. deželne sodnije v Ljubljani od 18. decembra 1879, št. 7856, potrdila.)

Zapuščina V. C. S—a v L. zagazila je v konkurz. Proti konkurzni masi je potem žena umrlega konkurznega dolžnika, gospa J. S. roj. M. vložila pred c. kr. deželno sodnijo v Ljubljani tožbo de praes. 18. maja 1879, št. 403., ter zahtevala, da naj se ji za izdane pogrebne stroške v znesku 336. gld. 28. kr. določi prvi red konkurznih upnikov in da se naj pred pričetkom konkurza naraščenim stroškom posmrtnice in inventure v znesku 55. gld. 28. kr. pripozna lastnost masnih dolgov. C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je z razsodbo od 18. decembra 1879, št. 7856 tožbi v vsakem oziru vstregla.

Iz prvosodnijskih razlogov.

Tožnica trdi, da je k V. C. S—ovi konkurzni masi oglasila pogreba stroškov 336 gld. 28 kr. in stroškov posmrtnice in inventure 55 gld. 28 kr. Pogreba stroškom zahtevala je vmeščenje v prvi red, stroškom posmrtnice in inventure pa uvrstenje med masne dolgove.

Konkurzna masa je oglašeni terjatvi sicer likvidirala, ali samo v tretjem redu. Konkurzne mase oskrbnik oporeka namreč, da je tožnica te stroške za konkurzno maso založila, in da je bila opravičena ali zavezana, kake stroške za maso založiti. Iz priloge A ad I. se timveč razvidi, da je tožnica v tožbi navedene stroške iz svojega lastnega premoženja poplačala, ter si tako pridobila samo pravico do odškodovanja iz V. C. S—ove zapuščine. Ker je tožnica te stroške brez mandata in brez pravnega odstopa izplačala

(§§. 1412., 1422., in 1423. o. d. z.) ni stopila na mesto prvotnih upnikov. Stroški posmrtnice in inventure narastli so samo zapuščini, a ne tudi konkurzni masi, pri kateri naj si torej tožnica svoje odškodovanje v tretjem redu poišče. Ti ugovori se kot opravičeni spoznati ne morejo.

Konkurz se je pričel še le po smrti V. C. S—ovi, ko se je pri določitvi zapuščinskega premoženja razvidelo, da je zapuščina pasivna.

Tožnica, ki je pred pričetkom konkurza pogrebne stroške poplačala, je s tem izpolnila dolžnost, katera jo je kot mater in varhinjo V. C. S—ovih otrok vezala. Opravičena je torej zahtevati, da se ji iz zapuščine, in ker je ta zabredla v konkurz, iz konkurzne mase povrnejo mnogo-omenjeni pogrebni stroški.

Terjatvi vsled tega, da ju je tožnica sama poplačala, svoje narave spremenili nista, ter se morati sedaj na podlagi ravno tistega pravnega naslova iz konkurzne mase kot pogrebni in zapuščinsko inventarni stroški izplačati.

Pogrebni stroški so po §. 43., št. 1, k. r., vmestiti v prvi red.

Stroški inventure so bili potrebni, da se je izvedelo in cenilo V. C. S—ovo zapuščinsko, in potem konkurzno premoženje. Te stroške mora masa povrniti po §. 29. k. r. in sicer kot mase dolg. —

Z odločbo od 4. februarja 1875, št. 875, je visoka c. kr. nadsodnija v Gradci predstoječo prvo sodnijsko razsodbo potrdila.

Iz nadsonijskih razlogov.

Pri vprašanji v kateri red da spadati po tožnici h konkurzni masi V. C. S—ovi oglašeni terjatvi pogrebnih in inventurnih stroškov, odločilna je jedino le narava teh terjatev, kratko nikar pa ne okolščina, da nista po prvotnih dolžnikih k masi oglašeni bili. Tudi je popolnoma brez pomena, da si je tožnica plačani terjatvi dala kvitirati in ne cedirati. Ker po §§. 1358. in 1423 o. d. z. je tisti, ki ptuj dolg poplača, sicer opravičen zahtevati, da mu izplačani upnik odstopi vse svoje pravice, ter da mu izroči pravne pripomočke. Ali nikjer ni ta odstop imenovan kot pogoj pravici do odškodovanja. Pač pa §. 1358. o. d. z. naravnost določuje, da stopi tisti, ki plača ptuj dolg, v pravice upnikove, in da je opravičen, zahtevati odškodovanje pri dolžniku, čigar dolg je izplačal. Vsled izplačanja po tožnici se v tem slučaju pri terjatvah ni

spremenil niti pravni naslov, niti glavni obseg. Tudi se ni izvršila novacija v zmislu §. 1376 o. d. z. Sklepati se mora, da sta terjatvi konservirali si pravno svojo prvotno naravo, tako da se morajo v konkurzu pogrebni stroški po §. 43. k. r. v prvi red, stroški inventure pa po §. 29. št. 1. lit. a, k. r. med masne dolgove uvrstiti.

Slovenščina pri tržaških sodnijah.

Advokat dr. Bizjak, kot zastopnik firmi Milesich in Dolenec, vložil je pri trgovinski sodnji v Trstu menjično tožbo v slovenskem jeziku. Trgovinska sodnija pa je prošnjo za plačilni nalog odbila, češ, da tožba ni pisana v uradnem (laškem ali nemškem) jeziku. Visoka nadsodnija v Trstu je potem vsled rekurza dr. Bizjakovega spoznala, da se mora slovenska tožba sprejeti in postavno rešiti. Baron Kemperle, nadsodniji predsednik, nasprotoval je temu sklepu, tako da je stvar prišla pred najvišjega sodnika.

Najvišji sodnijski dvor na Dunaji je končno potrdil odlok prvega sodnika, in sicer iz naslednjih razlogov.

In formalni pripoznala se je nadsodnijskemu predsedniku pravica, vstaviti dotični nadsodnijski sklep po §. 172. patenta od 3. maja 1853, št. 81., drž. zak. In merito pa se je tole izreklo: Odkar obstoji trgovinska sodnija v Trstu, se je pri njenem uradovanju rabil samo nemški ali laški jezik. To sta jezika, katerih se primorski trgovci pri svojih trgovinskih sklepih skoraj izključljivo poslužujejo.

Tako se je doslej brez izjeme ravnalo, kar se tudi popolnoma strinja s §. 13. o. s. r. Temu tudi ne nasprotuje ministerska določba od 15. marca 1862, št. 8651. Ker tej določbi je namen jedino le ta, da je Slovencu, ki družega jezika ne umé (!) mogoče poslužiti se v sodnijskih zapisnikih in vlogah slovenskega jezika. To pa le tedaj, če so uradniki zmožni tega jezika!

Ker pa se je v tem slučaju tožba vložila na podlagi nemške menjice, in sicer za tržaško trgovinsko hišo, katera je brez dvombe zmožna laškega ali nemškega jezika, tako nadsodnijski dvor ni mogel razvideti, da obstojijo pogoji, pod katerimi je raba slovenskega jezika pred sodnijami dovoljena.

Vsled te razsodbe ne moremo niti jeden trenotek več dvomiti, kako da se bode glasila razsodba najvišjega sodnijskega dvora v kamniškem, zadnjič v tem listu že omenjenem slučaju.